

LTO Cultuurgroep, Treeport Zundert en BoHeZa inventariseren zaadbehoefte

De boomkwekerij en de zaadhandel zit met de overheid om de tafel om invulling te geven aan de Bossenstrategie. De LTO Cultuurgroep Bos- en Haagplantsoen, Treeport Zundert en handelsgroep BoHeZa inventariseren daarvoor gezamenlijk de toekomstige zaadbehoefte.

Volgens het Klimaatakkoord en de Bossenstrategie zijn er de komende jaren veel bomen en planten nodig. Tot 2030 wordt er in Nederland in elk geval 37.000 ha nieuw bos aangelegd. Daarnaast zal er plantmateriaal nodig zijn voor natuur- en landschapselementen, alsmede voor het verbeteren, vervangen en/of herinplanten van bestaand bos.

De toenemende behoefte aan plantmateriaal betekent natuurlijk ook een grotere behoefte aan zaad, maar kwekers en zaadhandelaren merken momenteel juist dat er tekorten aan voldoende zaden zijn van genetisch goede kwaliteit: zaad dat voldoet aan (EU-)regels voor bosbouwkundig teeltmateriaal.

De LTO Cultuurgroep Bos- en Haagplantsoen (vertegenwoordigd door André Wijnstra), Coöperatieve Vereniging Treeport Zundert (Marc Lodders) en de handelsgroep Boom- en Heesterzaden (Johan Vink) van Anthos hebben daarom de handen ineen geslagen en inventariseren de zaadbeschikbaarheid en de zaadbehoefte voor de Bossenstrategie. Voor de inventarisatie worden onder andere oogstgegevens van Naktuinbouw van de laatste jaren gebruikt. Daarnaast is er overleg met Staatsbosbeheer die de genenbank (in Roggebotzand) en diverse zaadgaarden beheert. De samenwerking zet in op een verbeterde informatie-uitwisseling tussen de markt en de beschikbaarheid bij Staatsbosbeheer.

De zaadbehoefte wordt ingeschat en berekend volgens verschillende scenario's van benodigde aantallen planten, rekening houdend met weersinvloeden op de zaadoogst en te verwachten beurt- en mastjaren. Zo zijn voor de 37.000 ha nieuw bos naar schatting, in verschillende scenario's, tussen de 2 en 10 miljoen planten nodig. „Naast de reguliere bestaande vraag”, verduidelijkt André Wijnstra, voorzitter van de LTO Cultuurgroep. „Misschien is er zelfs nog meer dan 10 miljoen nodig. De totale behoefte tot 2030 ligt tussen de 50 en 150 miljoen planten en blijft daarna doorlopen.”

De zaden zullen beschikbaar moeten komen uit de huidige opstanden van Nederland. „Je kunt nu wel nieuwe zaadgaarden van bepaalde herkomsten aanleggen”, legt Wijnstra uit. „Maar het duurt jaren voordat die zaadgaarden in productie kunnen komen, en erkend kunnen worden voor opname in de Rassenlijst Bomen. Voorlopig blijven huidige opstanden als enige optie over om eruit te kunnen oogsten.”

Voor de toekomst is het wel belangrijk om tijdig nieuwe zaadgaarden aan te leggen. Vooral voor soorten als *Castanea*, *Carpinus betulus*, *Fagus sylvatica*, *Tilia cordata*, *Tilia platyphyllos* en *Quercus petraea* is er behoefte aan nieuwe opstanden, of uitbreiding van bestaande.

Voor kwekers in potentie veel mogelijkheden

De Bossenstrategie gaat niet uitsluitend over meer bossen in Nederland, maar algemeen over meer bomen in bos-, natuur- en landschapsgebieden. Daaronder vallen ook voedselbossen, en aanplant in combinatie met bijvoorbeeld landbouw: agroforestry. „De Bossenstrategie biedt voor kwekers met Nederlandse herkomsten in potentie veel mogelijkheden, oriënteer je daarop”, adviseert Wijnstra. „Er ligt een markt voor je open.”

De bosplantsoenvoorman reageerde eind vorig jaar al met [een video van LTO op de Bossenstrategie](#). „Groen is een duurzame investering die zichzelf terugbetaalt, maar een boom of plant grootbrengen is geen vanzelfsprekendheid.”

Om plannen uit het Klimaatakkoord en de Bossenstrategie te kunnen verwezenlijken, is er wel geld en ruimte voor nodig. Hierover spraken begin dit jaar verschillende deskundigen op het webinar 'Ruimte maken voor nieuw bos', georganiseerd door het Voortgangsoverleg Klimaatakkoord. [Klik hier](#) om dit webinar terug te kijken.